

Ders : 197

Konu : KADR SURESİ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
 اِنَّا اَنْزَلْنَاهُ فِيْ لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۗ وَمَا اَدْرٰیكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۗ ط
 لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ اَلْفِ شَهْرٍ ۗ تَنْزِْلُ الْمَلٰٓئِكَةِ وَالرُّوْحِ
 فِيْهَا يٰۤاٰذِنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ اَمْرٍ ۗ ط سَلَامٌ هِیَ حَتّٰی مَطْلَعِ الْفَجْرِ ۗ

MEAL

Sûrenin Meâli:

Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla.

1. Gerçekten Biz O'nu (Kur'ân'ı) Kadir Gecesi'nde indirdik.
2. Kadir Gecesi'nin ne olduğunu sana ne bildirdi?
3. Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır.
4. Rablerinin izniyle o gecede melekler ve Ruh (Cebrâil) her türlü iş için inerler.
5. Tan yeri ağarınca kadar bu gece selâmettir.

Sûrenin Özellikleri:

Bu sûrede, "Kadir Gece"sinden bahsedildiği için bu ismi almıştır. Bu sûreye "İnna enzelna" sûresi de denir.

Müfessirlerin bir kısmına göre bu sûre Mekkî'dir. Bazı müfessirlere göre ise Medenî'dir.

Mushaftaki sıralamada 97, iniş sırasına göre ise 25. sûredir. Abese sûresinden sonra inmiştir.

Kadr Sûresi beş âyettir. Otuz kelime 112 harftir. Bu sûrede, Kur'ân'ın Kadir Gecesi'nde indirildiği bildirilmiştir. Bu gecenin önemi de bu sûrede anlatılmaktadır.

Kur'ân'ın nüzûlü sadece bir kitabın nüzûlü değil, bütün dünyayı değiştirecek bir kitabın nâzil olması olayıdır. Bu olay, sadece Kureyş'i ve Arabistan'ı kapsayan bir olay değil, tüm dünyayı kuşatan bir olaydır.

Resûlullah (s.a.v.)'den rivayet edilen bir hadîs-i şerife göre, bu sûre Kur'ân'ın dörtte birine denktir. Şafîîler, bu sûrenin abdest alındıktan sonra okunmasının sünnet olduğu görüşündedirler. Şafîî imamlarından bazıları bu sûrenin abdestten sonra üç kere okunacağını söylemişlerdir. ¹

¹Büyük Kur'an Tefsiri, Ali Arslan, C.16, sh. 98

TEFSİR**Sûrenin Tefsiri:**

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ①

1. "Gerçekten Biz, O'nu (Kur'ân'ı) Kadir Gecesinde indirdik."

Yani, Biz Kur'ân'ı topluca Levh-i Mahfuz'dan dünya semasına Kadir Gecesi'nde indirdik. Sonra da onun âyetlerini yirmi üç sene içinde Cebrâil vasıtasıyla son peygambere gönderdik...

Kur'ân'ın bu gecede indirilmesi geceyi şereflendirir, kadrini yüceltir. Kur'ân, Ramazan ayında indirilmiştir. Çünkü Bakara sûresi 185. âyette; **"O Ramazan ayı ki, Kur'ân o ayda indirilmiştir..."** buyrulmaktadır.

Kadr kelimesi sözlükte; **"Güç, değer, şeref, hüküm, büyüklük, takdir"** gibi anlamlara gelir.²

Kur'ân, Kadir Gecesi'nde dünya semasına indirilmiştir. Dûhan Sûresi 3. âyette de: "Biz onu mübârek bir gecede indirdik" buyurularak bu gecenin bereketi, fazileti, önemi ve mübârek bir gece olduğu ifade edilmiştir.

Kadir Gecesi'ne; **"Hüküm Gecesi"** de denir. Çünkü bir yıllık olacak şeyler bu gece takdir edilir.³

Âlimler, bu geceye niçin "Kadir Gecesi" denildiği konusunda şu açıklamaları yapmışlardır:

- Bu gece, işlerin ve hükümlerin takdir edildiği gecedir.
- Bu gece, şeref ve azâmet sahibi gece mânâsına gelir. Bu gecede kim ibâdette bulunursa, kıymeti ve şerefi artar. Veya bu gecede yapılan ibadetlerin kıymeti daha fazladır.
- Bu gece, "Darlık gecesi" anlamına gelir. Çünkü, o gece yeryüzüne inen meleklerle yeryüzü dar gelmektedir.⁴

Kadir Gecesi'nde bu üç anlamın üçü de vardır. Sûrede, "Kadir Gecesi" isminin üç kere zikredilmesi buna işarettir.

وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ② لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ③

2-3. "Kadir Gecesinin ne olduğunu sana ne bildirdi? Kadir Gecesi bin aydan hayırlıdır."

Yani, Kadir Gecesi; öyle mübârek bir gecedir ki, sadece senin anlayışına kalsa idi, onun kıymetini, değerini ve derecesini bilemezdin...

O, öyle bir mübârek vakittir ki, onun derecesini Allah'tan başkası bilemez. İnsanlar; o gecenin kıymetini, ancak Cenâb-ı Hakk'ın bildirmesiyle anlayabilirler.⁵

Bu âyetin nüzul sebebi şöyledir:

Resûlullah (s.a.v.): İsrailoğullarından bir adamdan bahsetmişti. O kişi, bin ay Allah yolunda çalışmıştı. Ayrıca gece yarısına kadar ibadet eder, gündüzleri de nafîle oruç tutardı. Oruçlu iken de vefat etmişti.

²Hak Dini Kur'an Dili, Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, C.9, sh. 12

³Tefsirü'l-Kur'an, Ebu'l-Leys Semerkandî, C.6, sh. 452

⁴Tefsir-i Kebir, Fahrüddin er-Râzî, C.23, sh. 281

⁵Kur'ân-ı Kerim'in Meâl-i Âlisi ve Tefsiri, Ömer Nasûhi Bilmen, C.8, sh. 4070

Resûlullah (s.a.v.); bunları anlatınca, ashap bu kişiye hayran olmuşlar, kendi amellerini de az görmüşlerdi. Bunun üzerine bu sûre ile Allah bu ümmete "Kadir Gecesi'ni" hediye etti.⁶

Allah; bu geceyi kıyamete kadar gelecek insanlara yol gösteren Kur'ân'ı indirmiş, bu sebeple bu gecenin değerinin bin aydan (84 yıldan) daha hayırlı olduğunu bildirmiştir.

Yıllarca inkârcı olarak yaşayan Fransız komünistlerinin başkanlarından Roger Garaudy, ömrünün son yıllarında Kur'ân'ı okuyarak müslüman olur ve: "Yıllardır aradıklarımı topluca buldum" der.

İnsan, seksen yılda akıyla bulamadıklarını Kur'ân'da bulur. Bu sebeptir ki; Kadir Gecesi'ni ihya etmek çok önemlidir. Bu; insanlığın hukukta, siyasette, ticaretle, hak ve sorumluluklarını belirlemede en doğru kuralları koyan Kur'ân'ın iniş gecesini anmak, yeniden Kur'ân'ı okuyup, ona sarılmak anlamına gelir.

Geçmiş ümmetlerin bin ayda kazandığı sevaba, bu ümmet Kadir Gecesi'ni ihya etmekle erişecektir.⁷ Resûlullah (s.a.v) şöyle buyurmaktadır:

"Kim Kadir gecesini iman ve ihlasla ihya ederse geçmiş günahları bağışlanır."⁸

Kadir Gecesi:

- Bu gecede yapılan ibadetler, kendisinde bu gecenin bulunmadığı bin aydan daha hayırlıdır.
- Kadir gecesi, diğer ümmetlerin bin ayından hayırlıdır.
- Bu geceyi ihya eden bir kimse, sanki 84 yıl ibadet etmiş gibi olur.

تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ

4. "Rablerinin izniyle O gecede melekler ve Ruh (Cebrâil) her türlü iş için inerler."

Kadir Gecesi; öyle değerli bir gecedir ki, melekler ve Cebrâil o gece Allah'ın izniyle yeryüzüne inerler. Mü'minlere selam verirler.

Müfessirlerin çoğunluğuna göre bu âyetteki "Ruh"tan maksat Cebrâil (a.s.)'dir. Cebrâil (a.s.), meleklerden biri olmakla beraber makamının yüksekliğini ve şânının yüceliğini göstermek üzere ayrıca zikredilmiştir.

Kadir Gecesi'nde Cebrâil (a.s.) ve melekler, Cenâb-ı Hakk'ın o seneye ait takdir ve kazası ne ise onlar hakkındaki görevlerinden dolayı yeryüzüne inip, o görevlerini yerine getirirler. Veya Kâbe gibi, Ravza-i Mutahhara gibi mukaddes makamları ziyarette bulunurlar, mü'minlere dua ederler.⁹

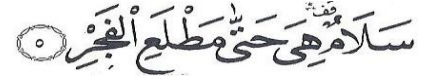
Kadir Gecesi, bütün belâlardan bir kurtuluştur. Resûlullah (s.a.v.)'in ümmeti bu gece özellikle korunmuştur. Şeytan bu geceyi ihya edenlere, o gece hiç bir kötülüğü ve şerri bulaştıramaz.

⁶ a.g.e. Ebu'l-Leys Semerkandî, C.6, sh. 452-453

⁷ Şifa Tefsiri, Mahmut Toptaş, C.8, sh. 324-325

⁸ Teğib ve Terhib, Hâfız el-Münzîri, C.2, sh. 421

⁹ a.g.e. Ömer Nasûhi Bilmen, C.8, sh. 4070-4071

5. "Tan yeri ağarcınaya kadar bu gece selâmettir."

Gecenin başlangıcından fecrin doğuşuna kadar Kadir Gecesi, bütün kötülöklere karşı bir selâmettir. O gece hayrın ta kendisidir. Bu hayır, ilâhî bir hayırdır. Bu gecenin selâm ve esenlik olmasına şü anlamlar verilmiştir:

- Meleklerin insanlara selam ve dualarının çokluğudur.
- Kötülöklere ve belalardan emin olmak anlamında bizzat selamet, menfaat ve hayır olmasıdır.
- Şeytanın tuzaklarından emin olmaktır.
- Şiddetli rüzgarlardan, fırtınalardan ve bunlara benzeyen sıkıntılardan emin olmaktır.
- Zaman aralıklarının her birinde yapılan ibadetin bin aydan daha hayırlı olmasıdır.¹⁰

Alınacak Dersler:

- Kur'ân, Kadir Gecesi'nde topluca dünya semasına indirilmiştir. Oradan da 23 yıl süreyle tüm insanlığa gönderilmiştir.
- Kur'an, Allah'ın keliması, hidâyet rehberi, insanlığın kurtuluş reçetesidir.
- Kadir Gecesi, mübârek bir gecedir. Çünkü bu gece, hükümlerin takdir edildiği bir gecedir. Kul olarak kendimizi kontrol etmeli, tedbir almalıyız
- Kadir Gecesi'nde yapılan ibadetlerin değeri ve sevabı daha fazladır.
- Kadir Gecesi bin aydan (84 yıldan) daha hayırlıdır.
- Kadir Gecesi'nde Cebrâil (a.s.) ve melekler yeryüzüne inerek mü'minlere selam verirler. Bu gece gafil olmamak gerekir.
- Kadir Gecesi, gecenin başlangıcından tan yerinin ağarmasına kadar her türlü hayır ve selamet vardır. Bu gecede günahlara tevbe etmeli, muhasebe yapılmalı, hayır hasenatta bulunmalıdır.
- Kim Kadir Gecesi'ni iman ve ihlasla ihya ederse, geçmiş günahları bağışlanır.

Not:Bu hafta;

- Bu geceyi en iyi şekilde değerlendirmeye gayret edelim.
- Günahlarımıza ve kusurlarımıza tevbe edelim.
- Sadaka verelim, hayır ve hasenatta bulunalım.
- Peygamberimiz (s.a.v.)'in şu duasını çok yapalım:

اللّٰهُمَّ اِنِّكَ عَفُوٌّ تُجِبُّ الْعَفْوَ فَاعْفُ عَنِّي

"Allah'ım! Şüphesiz ki sen çok affediciisin. Affı seversin. O halde beni affet!"

¹⁰ a.g.e. Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır, C.9, sh. 20-21